

Motion till riksdagen 2013/14:N434

av **Margareta Cederfelt (M)**

Ökat företagande på landsbygden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att se över möjligheten att stödja en utveckling mot ökat företagande på landsbygden i syfte att fler personer ska välja att bosätta sig utanför storstadsregionerna.

Motivering

Mellan 2005 och 2010 ökade befolkningen i de större städerna i Sverige med 383 000 personer. Samtidigt minskade befolkningen utanför städerna med 15 200 personer. Flyttströmmarna går från mindre orter via större städer och universitetsstäder till storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö. Att storstäderna växer är positivt men det behövs också en levande landsbygd. I dag bor 85 procent av befolkningen i städer, vilka utgör 1,3 procent av landets yta.

Ett exempel på den demografiska förändringen är Småland och Blekinge där 14 kommuner ökar sin befolkning medan det i 29 kommuner är en minskande befolkning. På vissa orter finns det risk för att ingen kommer efter den generation som idag börjar närma sig eller är i pensionsåldern. En stor del av de ungdomar som är uppväxta väljer att flytta. Självklart har alla människor rätt att själv välja var de ska bo. Det är dock viktigt att landsbygden utgör ett attraktivt alternativ till storstaden. I Småland och Blekinge råder en blygsam tillväxt i relation till övriga Sverige men relaterat till OECD-regionerna har tillväxten varit stark. En stor del av regionens företag är verksamma inom den konjunkturlågs känsliga tillverkningsindustrin. Enligt OECD är sysselsättningsgraden i regionen hög men arbetspendlingen låg på grund av brister i infrastrukturen. Arbetsmarknaden är könssegregerad, med en högre andel män verksamma inom den privata sektorn och större andel kvinnor inom den of-

Fel! Okänt namn på

fentliga sektorn. Positivt är dock att kvinnors företagande ökar. Näringslivsstrukturen är stark och består till stora delar av små och medelstora företag.

Ovanstående skulle kunna vara en beskrivning av hur situationen ser ut på åtskilliga andra platser i Sverige.

Den negativa utvecklingen för landsbygden kan motverkas, även om det inte är enkelt.

Ett utvecklat näringsliv är en viktig ingrediens för en levande landsbygd. Många företag har en stor förmåga att anpassa sin verksamhet efter konjunktursvängningar och ändrade marknader. Det är därför angeläget att företagsstödande insatser är inriktade på att förstå omvärlden, inte bara nationellt utan också globalt. Detta kan bidra till att företagen stärks i att utvecklas ytterligare.

Många av företagen utanför storstadsregionerna kan utvecklas i en mer kunskapsintensiv riktning. Genom att företagare väljer att satsa på kunskapsintensiv verksamhet kan förutsättningarna för att yngre välutbildade personer väljer att återvända till hembygden eller att flytta dit efter avslutad utbildning förbättras. De regioner som kan erbjuda livsmiljöer där förutsättningarna för förnyelse och utveckling finns kan locka människor att flytta dit. En attraktiv region präglas ofta av mångfald, goda kommunikationer, möjligheter till grund- och vidareutbildning och en attraktiv fysisk miljö.

Tillgängligheten i en region är viktiga kriterier för utveckling. Bra infrastruktur i form av vägar, järnvägar, hamnar och flyg skapar tillsammans en väl utvecklad struktur. Även tillgången till bredband och mobiltelefoni ingår i infrastrukturen och måste vara hög.

Regioner kan också samverka för att uppnå en större kritisk massa och dra nytta av varandra. Det gränsöverskridande samarbetet för utveckling ska inte underskattas.

De åtgärder som OECD betonar för utveckling av landsbygden och mindre städer i syfte att motverka ytterligare utflyttning och öka inflyttningen bör tillämpas i svensk politik för en levande landsbygd. Till exempel kan det handla om att stödja utveckling av kunskapsintensiva företag för att högutbildade ska uppleva landsbygden som en attraktiv plats att bo på. Det kan handla om att bredda och fördjupa samarbetet mellan kommuner för att nå samhällsvinster. Den offentliga sektorn bör aktivt arbeta för att matcha det privata näringslivet med den offentliga sektorn i syfte att stödja utvecklandet av privat näringsliv. Möjligheten till att förbättra stödet till unga och kvinnliga entreprenörer bör ses över. Man bör verka för att utvecklings- och karriärmöjligheter inom regionen utvecklas och ökad arbetskraftsinvandring så att tillgången på arbetskraft blir god – genom ökad arbetskraft breddas kompetensen bland personer på arbetsmarknaden. Många orter är rika på naturtillgångar vilka bör vara ett viktigt inslag för att locka personer att flytta till landsbygden.

Med inflyttning till landsbygden kan en negativ spiral brytas och den sociala infrastrukturen i form av barnomsorg, skola, äldreomsorg utvecklas.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 27 september 2013

Margareta Cederfelt (M)